

Vertaler van 'A Course in Miracles'

Willem Glaudemans:

'Het is een boek dat je naar Huis wil leiden.'

De laatste stap is aan God

DOOR RONALD HERMSEN

De werkkamer van zijn nieuwbouwhuis in Houten – onder de rook van Utrecht – staat vol boeken. Ik bedoel: vól boeken.

De meeste keurig gerangschikt in, naar het schijnt, zelfgebouwde kasten. Literatuur, veelal overgebleven uit zijn studietijd – Willem Glaudemans studeerde Nederlands in Utrecht – filosofie, psychologie, spiritualiteit en religie; daar gaan zijn boeken over. Woordenboeken staan er ook. En natuurlijk – natuurlijk – verschillende uitgaven, in verschillende talen, van *A Course in Miracles*. De Nederlandse dummy hiervan ligt op tafel. Daarnaast een bordje met erop de tekst: 'Het eind is inzicht'. Dat klopt: 14 november 1999 is het zover. Dan verschijnt 'Een Cursus in Wonderen'. 1346 bladzijden dik: een bijbel bestaande uit een tekstboek, een werkboek en een handboek voor leraren. Maar of het eind ook inzicht is?

Willem Glaudemans (44): 'A Course in Miracles is voor mij een levensboek. Ik ben er dan ook nog lang niet klaar mee. Ik weet nog dat ik dacht, toen ik het boek voor het eerst in handen kreeg: "Eindelijk een boek dat op al mijn vragen een antwoord geeft". Al snel merkte ik dat het boek nieuwe vragen oproept. Het is een boek dat je naar Huis wil leiden. Naar God. Het is ook een boek met een open einde. Uiteindelijk is het de bedoeling – zegt de Course – dat je Innerlijke Leraar het overneemt. Mijn ervaring is dat het ego zo sterk is, dat ik steeds weer teruggrijp naar

het boek. Ik ken geen tekst die zo diep op het ego ingaat: op hoe je het ego kunt leren kennen, de werking ervan en hoe je de identificatie ermee kunt stoppen. Want het laatste is het probleem, het ego zelf niet. Alleen wij zijn ervan overtuigd dat het ego werkelijk iets te bieden heeft.'

HOE HET BEGON

In 1965 hoort de Amerikaanse psychologe Helen Schucman langs innerlijke weg een stem: 'Dit is een cursus in wonderen, maak aantekeningen alsjeblieft'. Zelf zegt zij hierover: 'Dat was mijn kennismaking met de Stem. Hij was geluidloos, maar gaf me als het ware een snel, innerlijk dictaat, dat ik opschreef in een stenoblok. Het was geen automatisch schrift. Het kon ieder moment onderbroken worden en later weer worden opgepakt. Het gaf me een heel ongemakkelijk gevoel, maar het is nooit in me opgekomen ermee op te houden. Het leek een speciale opdracht, die ik ooit, ergens, had toegezegd te volbrengen.'

Een andere psycholoog, William Thetford, is haar toetssteen en klankbord en in 1975 verschijnt *A Course in Miracles*, een in zijn totaliteit doorgegeven boek, dat voor velen inmiddels de status van een Bijbel heeft gekregen.

Willem Glaudemans bestudeert de Course sinds 1986. In die tijd begint hij ook met vertaalwerk. Zo vertaalde hij 'Uit het duister in het licht' van Jerry Jampolsky, een door de Course geïnspireerde auteur. Hij ont-

moet Koos Janson, die toen al de vertaling van de Course in het Nederlands coördineerde, en niet veel later – vanaf 1991 – maakt Willem Glaudemans deel uit van het vertaalteam. Eerst als reader – iemand die de vertaling van een ander van commentaar voorziet – en later als coördinator en eindredacteur.

Willem Glaudemans: 'De Course vertalen is niet te vergelijken met welke andere vertaling dan ook. Dit komt voornamelijk door de moeilijkheidsgraad van de inhoud en het heel specifieke taaleigen van de Course. Omdat het om doorgegeven teksten gaat, kun je niet vrij vertalen, want dan komen inhoud en talloze kruisverbindingen in het boek niet tot hun recht. Blijf je angstvallig dicht bij het Engels, dan krijg je soms onleesbare constructies. We hebben dus heel hard aan de stijl moeten werken. En het is mooi geworden. Hier en daar hebben we zelfs iets van het oorspronkelijke ritme weten te behouden.'

IS WOEDE HIER GERECHTVAARDIGD?

Willem Glaudemans is momenteel bestuurslid van de stichting Miracles in Contact, een

organisatie die door middel van onder andere lezingen, een nieuwsbrief en cursussen, studenten de gelegenheid wil geven elkaar te ontmoeten. Zelf geeft hij ook workshops. Wat hem aanspreekt is de praktische kant van het boek: 'Hij – de stem in de Cursus, waarvan je met zekerheid kunt aannemen dat dit Jezus is – zegt ook: je hoeft niet in mij te geloven. Doe wat er staat, dan zul je ervaren dat wat hier geschreven is waar is.'

Het is toch krankzinnig om in het ego te geloven, zegt Jezus. Waarom zou je dat doen? Het is niet wezenlijk. Het enig wezenlijke is Liefde. Die Liefde is van nature aanwezig en zal vanzelf vrijelijk stromen wanneer zij niet onderbroken wordt. Die Liefde kan niet onderwezen worden, en dat doet de Cursus dan ook niet. Wat ze wel kan doen – en ook doet – is je duidelijk maken waar jouw blokades zitten en hoe je die kunt opheffen. De Liefde zelf gaat dat wat onderwezen kan worden te boven.

God is Liefde. En daar vloeit als vanzelfsprekend uit voort dat wij mensen, als de zonen van God, Liefde zijn. Jezus – de Stem in de Course – ziet zichzelf als een oudere broeder en niet als de eniggeboren Zoon van God. Dat zijn wij allemaal en er is geen plek aan te

Foto:
Hein Stufkens

EEN CURSUS IN WONDEREN

Tekstboek
Werkboek
Handboek voor leraren

FOUNDATION FOR INNER PEACE

wijzen waar dit Zoonschap eindigt en God begint. Ze zijn volkomen één, er is geen scheiding: Liefde is.

Wanneer ik dat naar de aarde, naar mezelf toe vertaal betekent die Liefde dat ik zie dat mijn ego weer met mij aan de haal wil gaan en dat ik daar vervolgens niet in meega. Bijvoorbeeld wanneer ik geïrriteerd raak door mijn kinderen – ik ben vader van drie kinderen. Ik merk dat dit

soms snel kan gebeuren. Wanneer een van hen na drie, vier keer zeggen niet wil luisteren, kan ik echt boos worden. Dat vind ik rot voor hen en voor mijzelf. Ik zie dat ik dan de keuze heb om me mee te laten slepen door mijn woede – mijn ego dus – of om dit niet te doen. Die keuze is er voortdurend, dat leert de Cursus. Vaak hebben we dat niet door omdat we in de emotie schieten voor we het door hebben. Wanneer ik nu boos wordt, vraag ik mezelf af: Is woede hier gerechtvaardigd? Nee, is dan het antwoord. Dat is een verstandelijk antwoord, maar daar begint het. Deze verstandelijke beredenering is het begin van een proces dat tot een omslag kan leiden. Vervolgens ga je voelen wanneer je de ander veroordeelt. In mijn geval heb ik voor mijzelf bedacht dat drie keer waarschuwen voldoende moet zijn. Bij de vierde keer heb ik voor mijzelf de rechtvaardiging gevonden om boos te worden en veroordeel ik het gedrag van mijn kind. Ik zie in dat dit een spel is dat ik met mezelf speel. Ik bedenk een verhaal – en ik ben geen uitzondering, iedereen doet dit op zijn of haar manier – waarmee ik rechtvaardig dat ik "uit mijn kastje mag vliegen". Uiteindelijk ga je denken dat dit uit je kastje vliegen bij jouw hoort, dat jij dit bent. Dan heeft identificatie met het ego op dit punt plaatsgevonden. De Cursus leert me dat mijn reactie niets met de ander te maken heeft. Ik projecteer mijn eigen gevoelens op de ander en maak van de ander een droomfiguur in mijn droom. Liefde leert je zien dat jouw (ego)manier van waarnemen slechts een projectie is.

Een Cursus in Wonderen zegt dat er eigenlijk maar twee emoties zijn: Liefde en angst. Boosheid, wrok, jaloezie en dergelijke,

komen allemaal voort uit angst. Ik ben me dan ook gaan afvragen wat de link is tussen angst en de boosheid die ik kan voelen. De oorzaak van mijn irritatie is volgens mij angst om het gezag, de controle over het gedrag van mijn kinderen te verliezen. Uiteindelijk komt dit neer op angst om de controle over het leven te verliezen. Op het leven en uiteindelijk op mijn relatie met God. Ik wil dan namelijk de identificatie met mijn ego in stand houden. Ik acht mezelf beter dan God in staat om mijn eigen leven te controleren. Uiteindelijk gaat het altijd over de strijd die je strijdt met God. Hoe en wie jij op aarde bent is hier een uitvloeisel van.

Wanneer je jezelf traint de keuzemogelijkheid te zien en steeds vaker voor de Liefde kiest, word je je bewuster van de momenten waarop je je door het ego laat meeslepen. Je wordt je bewust dat jij het ego niet bent. De identificatie lost op, op dat gebied waarop jij je hebt gerealiseerd dat je deze keuze hebt. Dat maakt vrij omdat de afgescheidenheid oplost en je eenheid werkelijk ervaart. Die momenten ken ik uit mijn eigen leven.'

HEMELSE VERSNELLING

Toen Helen Schucman de Cursus gedictieerd kreeg, had ze het gevoel dat er aan het project een soort urgentie kleefde. Ze kreeg van de Stem te horen dat de situatie op aarde in alarmerend tempo verslechterde en dat vanwege de actuele nood de gewoonlijk langzame evolutie van spirituele groei niet meer voldeed en dat er sprake was van een '**hemelse versnelling**'. Om deze versnelling op aarde gestalte te geven werd aan allerlei mensen 'gevraagd' hun steentje bij te dragen. Helen Schucman deed dat dus op haar manier: door A Course in Miracles te noteren, die de Stem haar dicteerde.

Die '**hemelse versnelling**' zou je kunnen vertalen met 'Nieuwe Tijd', een periode waarin religie en spiritualiteit woorden en vormen aannemen, die op vele manieren geïntegreerd kunnen worden in het dagelijks leven. Spiritualiteit wordt hierdoor toegankelijker, praktischer, meer toepasbaar in het dagelijks leven en niet iets wat apart daarvan beleden dient te worden.

Zo lijkt Een Cursus in Wonderen een aanvulling van en verdieping op het traditionele christendom. De woorden van de Cur-

sus hebben duidelijk een christelijke signatuur: Zoon van God, verzoening, vergeving. Willem Glaudemans: 'De Cursus is inderdaad christelijk van taal, maar vult de begrippen anders in dan binnen het traditionele christendom. Zoon van God zijn wij bijvoorbeeld allemaal. Jezus is dus niet langer dé Zoon van God. De Cursus gaat over ieder mens en kan iedereen inzicht geven in zijn eigen aard, en in de ware betekenis van Liefde, vergeving en verzoening. De Cursus corrigeert het traditionele christendom op een heel liefdevolle manier en legt opnieuw de essentie van het christendom bloot – al zullen vele christenen dit niet onderschrijven. De Cursus ontdoet het christendom bijvoorbeeld van het exclusivisme dat alleen mensen die in Jezus Christus geloven het Koninkrijk zullen betreden. Tegen dit idee heb ik me van kind af aan verzet. Het viel en valt voor mij niet te rijmen met de God die Liefde is. Nergens ook heeft de Cursus het over de oudtestamentische God, dat wraakzuchtig heerschap, die jaloerse vent, die zijn schepping weer wil vernietigen omdat zij niet luistert. Dat is de god van het ego. Egod, noem ik die. Voor hem kun je niet anders dan angst en afgescheidenheid voelen. Dit gevoel van afgescheidenheid benoemt het ego als zonde. *Zonde zorgt vervolgens voor schuldgevoelens en hierdoor ontstaat de angst om gestraft te worden door God. Een vicieuze cirkel, die het gevolg is van onze eigen projecties op God.*

God is Liefde, zegt de Cursus. Die afscheiding heeft nooit plaats gevonden. Zonde bestaat als gevolg hiervan dus ook niet en schuldgevoelens en angst om gestraft te worden zijn totaal overbodig.

Maar hoe kun je dit nu werkelijk ervaren in je leven?

Een Cursus in Wonderen gaat ervan uit dat het gevoel van afgescheidenheid een onderdeel is van het individu. Wanneer je dit inziet, kun je er zelf iets aan doen. Je bent dan niet langer een speelbal van je omgeving. Wanneer je onderkent dat jouw manier van kijken volledig gebaseerd is op oordelen, kun je deze op een gegeven moment loslaten omdat je merkt dat ze je enorm beperken. Wanneer je één van je oordelen – het is teveel gevraagd om ze allemaal in één keer los te laten – loslaat, zul je op dat punt meer Liefde ervaren. Hierdoor ga je anders op mensen

reageren. Je gaat zien wie de ander werkelijk is. Dit laatste is wat er in de Cursus met "vergeving" bedoeld wordt: dat je de ander werkelijk ziet zoals hij is, waardoor hij niet langer een projectie is van je eigen wensen, angsten, ideeën en verlangens.'

Relaties zijn daarom belangrijk, omdat je alleen in relatie jezelf – wie je werkelijk bent – kunt leren kennen. Waarom? Omdat je – zegt de Cursus – je eigen projecties leert kennen en opheffen. Hierdoor ontstaat er een eenheidsgevoel tussen jou en de ander. Dan weet je: dit is waar het echt omgaat, dit heel diepe gevoel van verbondenheid. De Cursus kan ervoor zorgen dat die momenten zich meer en meer aaneen gaan rijgen in je leven, doordat je in gaat zien dat er geen onderscheid is tussen mensen. Dat je ze ook niet in kunt delen in goede, lieve en slechte mensen. Dan breek je namelijk de eenheid.'

HEILIGE GEEST

Ik schrijf soms brieven aan de Heilige Geest. De Heilige Geest is voor mij de verpersoonlijking van het juiste denken, wat tegenover het ego-denken staat: de Stem van de Waarheid. Wanneer ik naar de Heilige Geest luister – mijn essentie – identificeer ik me dus niet met het ego. Wanneer ik een brief geschreven heb, waarin ik om hulp vraag voor iets wat actueel in mijn leven speelt, word ik stil. Ik luister naar wat er komt – niet vanuit het ego maar vanuit mijn wezenlijke Zelf, vanuit de allesomvattende Liefde. Dat schrijf ik op en het is verbazend om te zien wat er komt. Soms is het zelfs anders dan de taal die ik normaal bezig. Er komen inzichten en waarheden die niet enkel en alleen uit mijzelf voortkomen en ze zijn ook lang niet altijd prettig om te horen. Maar het zijn wel de antwoorden die ik nodig heb.

Die openheid creëren, waarin je je eigen oordelen bekijkt en waarin je herkent dat je de keuze hebt om hierin mee te gaan of niet, en er vervolgens voor kiezen om dit niet te doen, is wat je als mens kunt doen. Luisteren naar de Stem van de Waarheid en hier concreet vorm aan geven in het dagelijks leven: verder gaat het niet. De laatste stap is aan God, zegt de Cursus. Wat die laatste stap is, wordt niet gezegd. Die voltrekt zich buiten onze menselijke waarneming en buiten ons bevattingsvermogen.'